

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К.Д. УШИНСЬКОГО»**

Кафедра сімейної та спеціальної педагогіки і психології

О. А. Буздуган, Л. М. Коргун, О. В. Літовченко

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ
КУРСОВИХ РОБІТ З ЛОГОПЕДІЇ**

Одеса - 2018

УДК: 378:37.013.82(075.8)
Б 90

Рекомендовано до друку вченою радою
 Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
 університет імені К. Д. Ушинського»
 (Протокол №4 від 29.11.2018р.)

Укладачі:

Олена Анатоліївна Буздуган, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
 сімейної та спеціальної педагогіки і психології

Лариса Миколаївна Коргун, кандидат педагогічних наук, доцент

Ольга Василівна Літовченко, кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензенти:

Марина Олексіївна Лінюшина, завідувач Одеського дошкільного
 навчального закладу «Ясла-садок» № 174 комбінованого типу Одеської міської
 ради Одеської області

Ганна Віталіївна Тітова, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент
 кафедри спортивних ігор Державного закладу «Південноукраїнський
 педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Буздуган О. А. , Коргун Л. М., Літовченко О. В. Методичні рекомендації
 до написання курсових робіт з логопедії. Одеса : Університет Ушинського, 2018.
 32 с.

Методичні рекомендації до написання курсових робіт з логопедії мають
 на меті надати здобувачам вищої освіти практичну допомогу у виконанні й
 оформленні курсових робіт з логопедії. Методичні рекомендації містять
 загальні вимоги до структури курсової роботи, методичні вказівки до
 виконання її основних розділів та оформлення, організацію процесу
 підготовки та порядок захисту.

Методичні рекомендації можуть стати в нагоді здобувачам вищої освіти
 спеціальностей 012 «Дошкільна освіта» та 016 «Спеціальна освіта», викладачам
 закладів вищої освіти.

© Буздуган О. А., Коргун Л. М., Літовченко О. В., 2018

Зміст

Загальні відомості.....4

Структура курсової роботи.....	6
Методика підготовки курсової роботи.....	12
Оформлення курсової роботи.....	15
Оформлення списку використаних джерел і посилань у тексті роботи.....	17
Типові помилки, яких припускаються здобувачі вищої освіти під час написання курсових робіт.....	19
Порядок захисту й оцінювання курсової роботи.....	20
Теми курсових робіт з логопедії.....	21
Рекомендована література.....	25
Додатки.....	26

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

У системі професійної підготовки логопеда важливе місце належить виконанню курсових робіт з різних галузей логопедії. Метою написання курсової роботи з логопедії є більш глибоке вивчення здобувачами вищої освіти окремих розділів і тем курсу.

Курсова робота – це самостійне навчально-наукове дослідження здобувача вищої освіти, яке виконується з певного курсу або з окремих його розділів.

Виконання курсової роботи пов'язане з поглибленим вивченням теорії, систематизацією раніше здобутих знань і поповненням їх у процесі практичного вирішення поставлених завдань.

Виконання курсової роботи передбачає вироблення навичок самостійної роботи з навчальними джерелами та науковою літературою, оволодіння методикою досліджень, допомагає систематизувати здобуті теоретичні знання з вивченої дисципліни, перевірити якість цих знань.

Види курсових робіт з логопедії:

- теоретичні (оволодіння навичками роботи з науковою літературою, методиками логопедичної роботи, довідниками, державними стандартами, електронними базами даних та ін.);
- експериментальні (закріплення навичок із розв'язання експериментальних задач, корекції порушень мовленнєвої діяльності) складаються з 2 частин: теоретичної та практичної (експериментальної).

Завдання написання курсової роботи з логопедії:

- удосконалення навичок роботи з літературними джерелами;
- закріплення вмінь визначати предмет і об'єкт дослідження;
- розвиток уміння будувати й проводити самостійне дослідження;
- освоєння найбільш відомих у логопедії методик;
- набуття вмінь працювати з категорією логопатів.

Тематика курсових робіт визначається кафедрою сімейної та спеціальної педагогіки і психології, оновлюється не рідше одного разу на 3 роки й затверджується на засіданні кафедри. Ця тематика є орієнтовною. За згодою наукового керівника студент може уточнити формулювання обраної теми з урахуванням конкретних умов, можливостей виконання та своїх інтересів.

Курсова робота може стати частиною кваліфікаційної (магістерської) роботи студента. До курсових робіт ставляться такі вимоги:

- відповідність тематики сучасному стану й перспективам розвитку логопедії;
- чітка характеристика об'єкта, предмета, мети і завдань дослідження;
- вивчення й характеристика історії досліджуваної проблеми, її сучасного стану;
- вивчення й критичний аналіз наукової і періодичної літератури з теми курсової роботи;
- висунування власної гіпотези дослідження і планування на її основі експериментального дослідження;
- добір адекватних висунутій гіпотезі та завданням дослідження методів і методик дослідження;
- проведення експериментального дослідження з відповідною категорією респондентів;
- узагальнення результатів і обґрунтування висновків за результатами проведеного дослідження.

Курсові роботи експериментального типу окрім теоретичної частини мають і практичну. У ній мають бути представлені результати власного досвіду студента, отриманого в результаті проведення експерименту.

СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота має таку структуру:

Зміст

Вступ

Розділ I. Теоретична частина

Розділ II. Практична частина

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

У *вступі* розкривається актуальність дослідження, об'єкт, предмет, мета, завдання та практична значущість дослідження. У вступі також формулюється гіпотеза дослідження (за необхідності).

Актуальність дослідження – це обґрунтування доцільності дослідження поставленої проблеми, її соціальної, соціально-педагогічної значущості. В цій частині роботи розкривається ступінь вивченості досліджуваної проблеми. Обов'язково потрібно подати лаконічний огляд літератури, на яку опирався автор курсової роботи.

Об'єкт – це обраний для вивчення процес або явище, що породжує проблемну ситуацію. Об'єктом дослідження в логопедії можуть бути всілякі психічні процеси, так чи інакше пов'язані з мовленнєвою патологією, сама мовленнєва патологія, як явище об'єктивної дійсності.

Предмет – це та конкретно взята частина об'єкта, його сторона або окремий елемент, що власне й досліджується.

Об'єкт і предмет дуже близько, безпосередньо взаємозалежні, але предмет дослідження завжди є вузким поняттям, ніж об'єкт. У якості об'єкта виступають психологічні процеси, явища і стани, а як предмет дослідження – окремі психічні властивості, комплекси заходів, методів, прийомів психологічного й логопедичного впливу, особливості мовленнєвих явищ, процесів тощо.

Наявність об'єкта й предмета дослідження дозволяє здобувачам вищої освіти виявити протиріччя, що створюють проблему дослідження. Виявлена

проблема дає можливість сформулювати *мету* дослідження. Формулювання мети дослідження, звичайно, починається з наступних слів: виявити, вивчити, класифікувати, розробити і т.ін.

Досягнення мети повинно бути представлене у вигляді ряду конкретних *завдань* дослідження. Рекомендується починати формулювання завдань таким чином:

- Проаналізувати...
- Зіставити точки зору...
- Підібрати методики для проведення дослідження...
- Дослідити особливості...
- Здійснити...
- Розробити...
- Провести....
- Визначити...
- Виявити...
- Упорядкувати...
- Зібрати...
- Описати...
- Знайти...
- Перевірити...
- Відтворити...
- Показати...
- Установити зв'язок ...
- Класифікувати...
- Побудувати...
- Оцінити...
- Розширити...

- Проілюструвати...

Експериментальні курсові роботи можуть розроблятися з висуванням гіпотези. *Гіпотеза* – це наукове припущення, висунуте для пояснення тих чи тих явищ, або їхніх причин. Не всі судження, що припускаються є науковими гіпотезами й можуть бути експериментально перевірені або доведені. Ними не можуть виступати твердження, справедливість яких очевидна без доказу. Гіпотеза затверджує якусь нову думку і вважається нетривіальною, якщо протилежне їй за змістом судження настільки ж правдоподібне до експериментальної перевірки, як і сама гіпотеза. Без робочої гіпотези важко приступати до дослідження, тому що є невідомим, з якою метою і як саме потрібно спостерігати. При проведенні дослідження й одержанні результатів гіпотези можуть підтверджуватися повністю, частково або не підтверджуватися взагалі. Непідтвердження гіпотези не є підставою для негативної оцінки проведеного дослідження. Будь-яке дослідження, проведене з дотриманням усіх вимог і відповідно оформлене, є самоцінним і повинно бути позитивно оціненим, незалежно від того, підтвердилася гіпотеза чи ні.

Після формулювання гіпотези обираються методи дослідження. Вони обираються з урахуванням специфіки й завдань самого дослідження.

Метод дослідження – це загальний шлях, обраний дослідником. Оскільки дослідження складається з кількох основних етапів, то на кожному з них застосовуються різні методи дослідження. До їх числа належать:

- метод теоретичного узагальнення вивченої літератури;
- спостереження;
- експеримент;
- методи опитування (бесіда, інтерв'ю, анкета);
- тестування;
- вивчення продуктів діяльності.

У теоретичній частині розкривається коротка історія досліджуваної

проблеми; аналіз основних положень, теоретичних питань і точок зору різних авторів, які проводили дослідження з даної проблеми: аналіз досвіду вітчизняних і зарубіжних науковців з даної проблеми. Викладаючи історію питання необхідно подавати посилання на праці вчених, наводити різні точки зору, групувати авторів за окремими позиціями, виражати власну думку й ставлення до неї або іншої точки зору й авторської позиції на основі критичного аналізу. Критичний аналіз літератури повинен являти собою глибоке вивчення різних точок зору з досліджуваного питання, висвітлених в монографіях і працях, присвячених досліджуваній темі.

Головна мета цього етапу – виявити сутність проблеми. Для цього потрібно уважно проаналізувати кожен позицію, з'ясувати, які факти або теоретичні положення послужили основою для того або іншого погляду на проблему. Необхідно дотримуватися чітких правил використання літературних джерел. Цитати подаються в лапках, вказуючи у квадратних дужках порядковий номер літературного джерела за списком літератури, який подається наприкінці курсової роботи. Якщо думка якогось автора викладається власними словами, то лапки не ставляться, але в дужках обов'язково вказується номер літературного джерела. Якщо наводиться думка, що зустрічається в ряді робіт, то в дужках відповідні номери вказуються через крапку з комою. Наприкінці кожного підрозділу робляться короткі висновки або підсумки, а потім здійснюється перехід до нового підрозділу.

Підготовка практичної частини вимагає ретельної підготовки й організації. Основним методом наукового дослідження в логопедії є експеримент. Експеримент передбачає активне втручання дослідника в різні сторони об'єкта вивчення і являє собою науково обґрунтований досвід, пов'язаний із спостереженням досліджуваних явищ у створюваних і контрольованих дослідником умовах. Виділяють три види (етапи) експерименту: констатувальний; формувальний (перетворювальний); контрольний (оцінний).

У практичній частині, на етапі *констатувального експерименту*,

описується вибірка, тобто подається характеристика респондентів, які брали участь у дослідженні. Описуються методи, обрані для перевірки висунутої гіпотези. Висвітлюється процедура проведення дослідження й наводяться дані, отримані в результаті використання методик. Констатувальний експеримент проводиться на початку дослідження й ставить своїм завданням виявлення на практиці стану досліджуваного явища. Він «констатує» вихідні дані на момент початку дослідження. Ці дані можуть бути використані для організації наступних етапів експерименту, а можуть бути самодостатніми й послужити основою для висновків.

Формувальний експеримент відіграє основну роль у дослідженні в тому випадку, коли завданнями дослідження передбачені перетворення певних мовленнєвих, або психологічних характеристик респондентів. У такому випадку він організується на основі аналізу результатів констатувального експерименту. У ході організації формувального експерименту розгортається реалізація методики, метою якої є активне формування явища, що досліджується в процесі спеціально-організованого експериментального освітньо-виховного процесу. Під час здійснення експериментальних серій запроваджуються нові засоби корекції мовленнєвих явищ, які сприяють залученню дитини у корекційну діяльність. Розгортається вся система впливу на дитину, постійно фіксуються всі зміни пов'язані з досліджуваним явищем.

Якщо в дослідженні передбачений формувальний експеримент, то робота повинна проводитися з більшою кількістю випробуваних (більше 20). Окрім цього, обов'язкова наявність контрольної групи респондентів. При цьому вказується, що експериментальна робота проводиться тільки в експериментальній групі, контрольна група слугує для підтвердження наявності передбачених гіпотезою змін.

Для надійності очікуваних результатів експерименту й репрезентативності висновків важливо, щоб склад, якість, вік, характер порушення мовленнєвої функції та інші особливості респондентів в обох групах були приблизно

однаковими.

У контрольному експерименті виявляється динаміка змін, що відбулися в результаті проведення формувального експерименту. Для цього проводиться порівняння даних констатувального й контрольного етапів експерименту в експериментальній і контрольній групах.

Експериментальну роботу з теми слід починати із проби на двох-трьох респондентах. Це дозволить виявити, наскільки вдало підібрані методики, побачити загальну тенденцію. Проведення пробного дослідження дає можливість внести корективи або в зміст, або до порядку проведення роботи, й уже після цього залучати до виконання завдання більшу кількість респондентів.

На підставі проведеного дослідження формулюються висновки, в яких зіставляються дані констатувального й контрольного етапів експерименту в експериментальній групі, а також дані контрольного експерименту в експериментальній і контрольній групах, виробляється кількісний та якісний аналіз результатів дослідження. Наявність статистичної обробки матеріалів дослідження не звільняє дослідника від обов'язку перевести отримані в дослідженні дані в доступний для розуміння вигляд, тобто пояснити отримані результати мовою спеціальних термінів. Тільки на підставі висновків дослідник формулює рекомендації.

За умов, коли проведення експериментальної роботи неможливо, допускається аналітичне порівняння декількох методик, які можуть бути використані в корекційній роботі з обраною категорією дітей з логопедичними відхиленнями й висновками про передбачувану перевагу однієї із них. На основі висновків дослідник може запропонувати рекомендації.

МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Початковим етапом курсової роботи є обмірковування й вибір теми. Далі здобувач вищої освіти приступає до роботи, керуючись таким алгоритмом:

1. Вивчається історія питання.
2. Уточнюється тема.
3. Визначається об'єкт, предмет, мета й завдання дослідження.
4. Розробляється робоча гіпотеза.
5. Складається план дослідження.
6. Підбираються конкретні методики.
7. Підбираються матеріали для дослідження.
8. Проводиться власний експеримент.
9. Аналізуються результати дослідження.
10. Формулюються висновки й рекомендації.

Робота над темою курсової роботи, зазвичай, розпочинається з підбору й ознайомлення з літературою з теми дослідження. При доборі літератури головна увага має бути звернена на наукову літературу й журнальні наукові статті. Використання підручників у ході дослідження є небажаним, так як зібраний у них матеріал не дозволяє глибоко проникнути в досліджувану проблему. Підручник може слугувати лише відправною точкою на початку роботи.

Відібрану літературу бажано погодити з науковим керівником. Підібраний літературний матеріал ґрунтовно вивчається, за ним складається конспект або з нього роблять виписки – цитати. Всі цитати повинні бути семантично і пунктуаційно точними, обов'язково взяті в лапки, задля уникнення сумнівів у їхній достовірності. Небажано сканувати або копіювати тексти з підручників, монографій і журналів, так як при цьому не відбувається переробка нової для студента інформації.

У результаті аналізу літературних джерел у студента має сформуватися чітке уявлення про те, що з даного питання твердо виявлено й установлено, що залишилося неясним або викликає сумнів і потребує перевірки, а що залишається невирішеним.

Завершення етапу аналізу літературних джерел відбувається у вигляді письмового оформлення теоретичної частини курсової роботи з конкретно обґрунтованими висновками, а можливо й постановкою нових питань для подальшого дослідження.

Наступним кроком у виконанні курсової роботи має стати розробка робочої гіпотези, складання плану дослідження і підбір експериментальної методики (методик). Щоб скласти план дослідження необхідно, насамперед, визначити методи і методики, сформувані репрезентативну вибірку.

Методика дослідження – це конкретний спосіб, прийом отримання інформації, що цікавить дослідника. Це може бути анкета, тест, інше експериментальне завдання, у тому числі складене самим дослідником. Лише правильно підібрана методика сприяє отриманню бажаного результату.

Для того щоб результати дослідження були достовірними, важливо правильно встановити характер і обсяг вибірки.

Вибірка – це частина респондентів, відібрана із генеральної сукупності індивідів, об'єднаних якоюсь загальною ознакою, що цікавить дослідника.

Генеральна сукупність – це те, що підлягає вивченню, а вибірка – те, що реально вивчається. Мінімальна вибірка для проведення статистично достовірного дослідження становить приблизно 20 осіб. В окремих випадках за згодою керівника в дослідженні із логопедії може брати участь менша кількість респондентів (2-3 особи). У таких випадках результати дослідження не можуть претендувати на статистичну вірогідність і будуть мати значення тільки для даної вибірки.

У ході проведення дослідження необхідно дотримуватися чіткої техніки його проведення:

- Кожне дослідження повинно бути ретельно запротокольовано.
- Кожен протокол має мати номер і дату.
- Після кожного дослідження необхідно робити обробку результатів і

формулювати короткі висновки.

- Потрібно ретельно ставитися до «невдалого» досвіду, поза як «невдалий» досвід – все-таки досвід.
- Будь-яке закінчене дослідження потрібно ретельно проаналізувати й обробити методами математичної статистики.

Заключною частиною курсової роботи є формулювання висновків.

Висновки повинні бути короткими й змістовними.

ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – це літературно оформлений зміст проведеного

дослідження із заданої проблеми з характеристикою одержаних результатів і висновків, з необхідними поясненнями й додатками.

Оформлюючи курсову роботу необхідно дотримуватися загальних вимог:

- у теоретичній частині роботи повинні бути представлені й проаналізовані тільки ті джерела, які пов'язані з досліджуваною проблемою;
- кожний розділ роботи повинен починатися з нової сторінки;
- методика експерименту має бути описана повно й докладно;
- у курсовій роботі мають бути описані умови проведення експерименту й респонденти, які брали участь у ньому;
- усі таблиці повинні бути пронумеровані й містити заголовки;
- рисунки, якщо вони є, повинні бути розташовані після посилання на них у тексті;
- пронумеровані вони повинні бути в межах одного розділу в правому нижньому куті під рисунком (наприклад рис. 1.1., рис. 1.2. ...);

Після тексту повинен бути поданий список використаних джерел:

- усі зазначені в переліку використаної літератури джерела повинні бути так чи так проаналізовані й позначені в посиланнях;
- у додатках до роботи повинні бути представлені протоколи проведених методик.

Обсяг курсової роботи не повинен перевищувати 25-35 сторінок друкованого тексту (без додатків). Робота виконується акуратно, матеріал повинен викладатися чітко, українською мовою. Наявність граматичних і друкарських помилок свідчить про низьку загальну та лінгвістичну культуру здобувача вищої освіти.

Робота повинна бути виконана у форматі А4 текстового редактора Microsoft Word (шрифт – Times New Roman, кегль – 14, відстань між рядками – 1,5 інтервали, поля: ліве – 3 см, праве – 1,5 см, верхнє і нижнє –

2 см). Скорочення слів у тексті, окрім загальноприйнятих, (і т.ін, та ін., 2018 р.) не допускається. Нумерація сторінок повинна бути наскрізною і зазначена в правому нижньому або верхньому куті сторінки. Сторінки курсової роботи нумерують арабськими цифрами, враховуючи титульну сторінку і додатки. Номер сторінки на титульній сторінці не вказують.

Оскільки курсова робота є об'ємною, її не слід викладати суцільним текстом. Увесь матеріал розділяють на розділи і змістові частини (підрозділи, параграфи) та виділяють їх заголовками. Зміст, Вступ, Основну частину, Висновки, Список використаних джерел курсової роботи починають з нової сторінки. Підрозділи в розділах курсової роботи відокремлюють 2 пропусками.

Завершує курсову роботу перелік додатків. Це можуть бути довідкові або документальні матеріали, таблиці, схеми, графіки, розробки, протоколи проведених методик. Усі матеріали додатків повинні бути підписані, пронумеровані (наприклад, Додаток А, Додаток Б, ...). Додатки оформлюють як продовження курсової роботи за допомогою великих літер української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ПОСИЛАНЬ У ТЕКСТІ РОБОТИ

Список використаних джерел (20-25 найменувань, переважно останніх років) складається за алфавітом або у порядку їх цитування. Застосовується загальна нумерація літературних джерел.

Про кожне джерело подаються такі відомості:

- прізвище та ініціали автора;
- повна й точна назва джерела (не береться в лапки);
- підзаголовок, що уточнює назву (якщо такий зазначений на титульній сторінці джерела);
- назва міста видання;
- назва видавництва (без лапок);
- рік видання (без слова рік);
- кількість сторінок.

Для одержання вказаної інформації можна використати другу сторінку цитованого джерела, де в точній відповідності з вимогами наведені зазначені відомості. Якщо на титульній сторінці відсутнє прізвище автора, то запис даних починають із назви джерела, після чого вказують ініціали й прізвище редактора, а далі всі інші елементи, як і для книги під прізвищем автора.

Відомості про статті, опубліковані у збірниках і журналах повинні містити:

- прізвище й ініціали автора статті;
- назва статті;
- для журналів після назви статті подається назва журналу, де стаття опублікована, рік випуску журналу і його номер;
- вказівка сторінок розташування статті в збірнику або журналі.

Якщо список містить посилання на російські й українські джерела, то вони приводяться кожний мовою оригіналу загальним списком за алфавітом. Іншомовні автори в списку літератури представлені на тій мові, на якій були прочитані студентом. У тому випадку, коли використовуються публікації

іншомовних авторів, прочитані студентом мовою оригіналу, їхній список приводиться наприкінці загального списку використаних джерел мовою оригіналу за алфавітом відповідної мови. Прізвища авторів повинні бути ретельно вивірені незалежно від того, чи є вони вітчизняними чи іноземними. Посилання на авторів, перерахованих у списку використаних джерел в тексті, подаються в квадратних дужках після розкриття думки автора.

Оформлення наукових джерел має відповідати вимогам Вищої атестаційної комісії (ВАК) України. З метою спрощення процедури оформлення списку використаних джерел можливо скористатись посиланням <https://vak.in.ua/>.

Посилання в тексті курсової роботи слід подавати тільки у квадратних дужках, наприклад [1], [1; 6], де цифри 1 і 6 відповідають порядковому номеру праці або джерела у Списку використаних джерел. Якщо посилання на джерела підряд з 1 по 6, тоді [1-4].

Посилання на конкретні сторінки слід наводити після номера джерела через кому з маленької букви «с.»), наприклад: [1, с. 5].

Якщо використано відомості, матеріали чи твердження з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць тощо з джерела, на яке дано посилання. Посилання в тексті робиться в кінці речення.

Зразок оформлення списку використаних джерел подано в Додатку В.

ТИПОВІ ПОМИЛКИ, ЯКИХ ПРИПУСКАЮТЬСЯ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС НАПИСАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

- Відсутність чіткої структури роботи, висновків.
- Наявність висновків ніяк не пов'язаних з дослідженням автора курсової роботи.
- Бездоказовість викладу.
- Відсутність власної позиції автора курсової роботи, власного дослідження.
- Вказування в списку використаних джерел тих публікацій, які не були використані при написанні курсової роботи та на які немає посилань у тексті.
- Винесення предмета, об'єкта, мети, завдань і гіпотези дослідження на окремий аркуш.
- Визначення в якості об'єкта дослідження індивіда, чий мовленнєві та психологічні особливості є предметом розгляду.
- Позначення в якості об'єкта того, що є частиною визначеного предмета.
- Замість гіпотези в дослідженні фігурує мета дослідження.
- Відсутність у тексті посилань на використані джерела.
- Порушення алфавітного порядку при складанні списку літератури.
- Неповний збіг теми, предмета й об'єкта зі змістом роботи.
- Відсутність у тексті виділених переходів до наступного розділу.

ПОРЯДОК ЗАХИСТУ Й ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Завершена курсова робота в заздалегідь визначений термін здається на

кафедру науковому керівникові для перевірки й при позитивній оцінці допускається до захисту.

Під час захисту роботи автор робить доповідь у межах 15 хвилин, у якій він викладає мотиви вибору теми, мети й завдань дослідження, позначає об'єкт і предмет дослідження, називає гіпотезу і вказує яким чином було побудоване дослідження, тобто розкриває основний зміст роботи. Далі формулює висновки, що випливають із проведеного дослідження. Після цього автор курсової роботи відповідає на запитання членів комісії або однокурсників.

Курсова робота оцінюється за національною шкалою, з відповідними оцінками ECTS та сумою балів: «відмінно» («A» (90-100)), «добре» («B» (82-89)), «C» (74-81)), «задовільно» («D» (64-73), «E» (60-63)), незадовільно («FX» (35-59) (з правом перескладання заліку), «F» (1-34) (без права перескладання заліку)). Під час оцінювання враховується не тільки якість роботи, але й відповіді на запитання, а також те, наскільки вільно студент володіє представленим до захисту матеріалом. При несвоєчасній подачі роботи до захисту її оцінка відповідно знижується.

ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ З ЛОГОПЕДІЇ

1. Корекція загального недорозвинення мовлення у дітей молодшого

дошкільного віку.

2. Корекція загального недорозвинення мовлення у дітей старшого дошкільного віку.

3. Особливості розвитку мовлення при легкому ступені розумової відсталості та його корекція в дошкільному віці.

4. Корекція загального недорозвинення мовлення у розумово відсталих дітей дошкільного віку.

5. Корекція порушень звуковимови у розумово відсталих дітей дошкільного віку.

6. Особливості логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку, які страждають на порушення слуху.

7. Корекція звуковимови у дітей дошкільного віку з незначним порушенням слуху.

8. Робота над звуковим боком мовлення з дітьми дошкільного віку з порушенням слуху.

9. Робота з розвитку мовлення дитини дошкільного віку з порушенням слуху.

10. Робота над імпресивним та експресивним мовленням дитини дошкільного віку після кохлеарної імплантації.

11. Особливості логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку з порушеннями зору.

12. Корекція порушень звуковимови у сліпих дітей дошкільного віку.

13. Робота над зв'язним мовленням зі сліпими дітьми дошкільного віку.

14. Особливості логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку, які страждають на ДЦП.

15. Корекція звукової сторони мовлення у дітей дошкільного віку, що страждають ринолалією.

16. Основні напрямки логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку при дизартрії.

17. Корекція й профілактика порушень голосу в дітей дошкільного віку.
18. Навчання й виховання дітей дошкільного віку з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення.
19. Корекція заїкання в молодших дошкільників.
20. Корекція заїкання в старших дошкільників.
21. Навчання й виховання дітей дошкільного віку з моторною алалією.
22. Навчання й виховання дітей дошкільного віку із сенсорною алалією.
23. Навчання й виховання дітей дошкільного віку з аферентною моторною афазією.
24. Навчання й виховання дітей дошкільного віку при семантичній афазії.
25. Корекційна логопедична робота з дітьми дошкільного віку при спастичній дизартрії.
26. Корекційна логопедична робота з дітьми дошкільного віку при гіперкінетичній дизартрії.
27. Проблеми раннього навчання читанню.
28. Корекційна робота з дітьми дошкільного віку з порушенням темпу мовлення.
29. Профілактика й корекція акустичної дисграфії.
30. Корекція заїкання в дітей дошкільного віку з використанням логоритміки.
31. Профілактика й корекція оптичної дисграфії.
32. Логопедична робота з дітьми, що страждають на дислексію.
33. Використання немовленнєвих комунікативних засобів у роботі з дітьми дошкільного віку, що страждають на моторну алалію.
34. Особливості логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку із розладами спектру аутизму.
35. Логопедична ритміка в системі реабілітаційних методик.
36. Використання нетрадиційних методів в корекційній і лікувальній

педагогіці та логопедії.

37. Корекція порушень лексико-граматичного ладу мовлення в розумово відсталих дітей дошкільного віку.

38. Відбудовне навчання при афазії.

39. Використання логопедичного масажу при роботі з дітьми дошкільного віку, що страждають на дизартрію.

40. Логопедична робота з корекції темпоритмічних порушень мовлення в дітей дошкільного віку при заїканні.

41. Особливості логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку із затримкою психічного розвитку.

42. Нейропсихологічний підхід до корекції мовленнєвих порушень у дітей дошкільного віку з особливостями психофізичного розвитку.

43. Використання гри в логоритмічній роботі з дітьми дошкільного віку.

44. Основні напрямки корекційної роботи з усунення дислалії у дітей дошкільного віку.

45. Використання новітніх інформаційних технологій в логопедичній роботі з дітьми дошкільного віку.

46. Використання іграшки в логопедичній роботі з дітьми дошкільного віку, що страждають на розлади спектру аутизму.

47. Розвиток імпресивного боку мовлення в немовленнєвих дітей дошкільного віку з важкими формами ДЦП.

48. Раннє логопедичне втручання при дизартрії в роботі з дітьми, що страждають на ДЦП.

49. Раннє логопедичне втручання при ринолалії в доопераційному періоді при вроджених вадах щелепи.

50. Роль логопеда в психолого-педагогічному супроводі дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного закладу дошкільної освіти.

51. Профілактика і корекція затяжних форм заїкання у дітей

дошкільного віку.

52. Навчання й виховання дітей дошкільного віку з еферентною моторною афазією.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Довідник здобувача наукового ступеня : зб. нормат. док. та інф. матеріалів. Вид. 5-е, переробл. і доповн. / за ред. В. Д. Бондаренка. Київ : Вид-во

- «Толока», 2011. 56с.
2. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2004. 208с.
 3. Коломієць В. О. Як виконувати курсову роботу : метод. посібник для студентів вищих педагог. навч. закладів. Київ : Вища школа, 2003. 69 с.
 4. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Кондор, 2003. 192 с.
 5. Максименко С. Д. Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. Київ : НДІ, 1990. 240 с.
 6. Організація та методика проведення науково-педагогічних досліджень студентами вищих навчальних закладів : посібник для студентів вищих навчальних закладів / М. І. Соловей та ін. Київ : Ленвіт, 2004. 143 с.
 7. Скаткин М. Н. Методология и методика педагогических исследований : в помощь начинающему исследователю. Москва : Педагогика, 1986. 152 с.
 8. Усачева И. В., Ильясов И. И. Методика поиска научной литературы, чтения и составления обзора по теме исследования. Москва : Изд-во МГУ, 1980. 37 с.

Додаток А

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Кафедра сімейної та спеціальної педагогіки і психології

КУРСОВА РОБОТА
з логопедії
Особливості розвитку мовлення дітей дошкільного віку при розумовій
відсталості

Студента (ки) IV року навчання 1 групи
спеціальності 012 «Дошкільна освіта»,
додаткова спеціальність 016 «Спеціальна освіта»
Валентина Вікторівна Іванченко

Керівник канд. пед. наук, доцент
Лариса Миколаївна Коргун

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

Одеса – 2018

Додаток Б

Зразок оформлення змісту курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗУМОВОЮ ВІДСТАЛІСТЮ

1.1. Загальна характеристика дітей з розумовою відсталістю

1.2. Порушення мовлення та основні напрямки логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку із розумовою відсталістю

Висновки з першого розділу

РОЗДІЛ 2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ КОРЕКЦІЇ МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗУМОВОЮ ВІДСТАЛІСТЮ

2.1. Діагностика лексико-граматичного стану мовлення у дітей дошкільного віку з розумовою відсталістю

2.2. Зміст та методика проведення логопедичних занять з корекції лексико-граматичного стану мовлення у дітей дошкільного віку із розумовою відсталістю

2.3. Результати експериментального дослідження

Висновки з другого розділу

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Додаток В

Приклади оформлення списку використаних джерел згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація.

Бібліографічне посилання. Загальні положення

та правила складання» з урахуванням правок

(код УКНД 01.140.40)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.
Два автори	Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ, 2005. 308 с.
Три автори	Скидан О. В., Ковальчук О. Д., Янчевський В. Л. Підприємництво у сільській місцевості : довідник. Житомир, 2013. 321 с.
Чотири автори	Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А. Київ : Укראгропромпродуктивність, 2006. 106 с. Основи марикультури / Грициняк І. І. та ін. Київ : ДІА, 2013. 172 с.
П'ять і більше авторів	Екологія : навч. посіб. / Б. В. Борисюк та ін. Житомир, 2003. 174 с. Методи підвищення природної рибопродуктивності ставів / Андрющенко А. І. та ін. ; за ред. М. В. Гринжевського. Київ, 1998. 124 с.
Колективний автор	Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. III Міжнар. наук.-практ. конф. / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир : Полісся, 2015. 648 с.
Багатотомне видання	Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ : Логос, 2001. Т. 2. 636 с. Фауна України. В 40 т. Т. 36. Инфузории. Вып. 1. Суктории (Ciliophora, Suctorea) / И. В. Довгаль. Киев : Наукова думка, 2013. 271 с.
За редакцією	Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І. Я. Коцюмбаса. Львів : Тріада плюс, 2006. 360 с.

Автор і перекладач	Котлер Ф. Основы маркетинга : учеб. пособие / пер. с англ. В. Б. Боброва. Москва, 1996. 698 с. Брігхем Є. В. Основы фінансового менеджменту / пер. з англ. В. Біленького та ін. Київ : Молодь, 1997. 998 с.
Частина видання	
Розділ книги	Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. Скидан О. В., Судак Г. В. Розвиток сільськогосподарського підприємництва на кооперативних засадах. <i>Кооперативні читання: 2013 рік</i> : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 4–6 квіт. 2013 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2013. С. 87–91.
Статті з продовжуючих та періодичних видань	Якобчук В. П. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва в аграрній сфері. Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Економіка. 2013. Вип. 148. С. 31–34. Масловська Л. Ц., Савчук В. А. Оцінка результативності і ефективності виробництва органічної агропродовольчої продукції. <i>Агросвіт</i> . 2016. № 6. С. 23–28. Акмеологічні засади публічного управління / Є. І. Ходаківський та ін. Вісник ЖНАЕУ. 2017. № 1, т. 2. С. 45–58. Dankevych Ye. M., Dankevych V. Ye., Chaikin O. V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. <i>Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis</i> . 2017. Vol. 65, № 1. P. 259–271.
Електронні ресурси	
Книги	Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика : підручник. Суми :

	Університетська книга, 2007. 281 с. URL: ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.11. 2017).
Законодавчі документи	Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.11.2017). Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року : проект / М-во аграр. політики та продовольства України. URL: http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822 (дата звернення: 13.10.2017).
Періодичні видання	Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. <i>Ефективна економіка</i> . 2013. № 10. URL: http://www.m.nauka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017).
Сторінки з веб-сайтів	Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017).
Інші документи	
Законодавчі і нормативні документи (інструкції, накази)	Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2164. <i>Урядовий кур'єр</i> . 2017. 9 листоп. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. <i>Все про бухгалтерський облік</i> . 2015. № 51. С. 21–42. Про затвердження Порядку забезпечення доступу вищих навчальних закладів і наукових установ, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних : наказ М-ва

	освіти і науки України від 2 серп. 2017 р. № 1110. <i>Вища школа</i> . 2017. № 7. С. 106–107
Стандарти	ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація). СОУ–05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ : Міністерство аграрної політики України, 2006. 15 с. (Стандарт Мінагрополітики України)
Дисертації, автореферати дисертацій	Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : дис. ... д-ра с.-г. наук : 03.00.16 / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир, 2011. 392 с. Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук : 03.00.16. Житомир, 2011. 40 с.

Навчальне видання

Олена Анатоліївна Буздуган
Лариса Миколаївна Коргун

Ольга Василівна Літовченко

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ
КУРСОВИХ РОБІТ З ЛОГОПЕДІЇ**

Методичні рекомендації

Підп. до друку 29.11.2018. Формат 60x90/16. Папір офсетний.
Гарн. «Times» Друк цифровий. Ум. друк. арк. 1,3.
[Наклад](#) 100 пр.
Університет Ушинського